

Standardy ochrony małoletnich na Uniwersytecie Jagiellońskim: wdrażanie, doświadczenia i dobre praktyki / stan na czerwiec 2025 r.

Standardy ochrony małoletnich w skrócie:

Chcemy, aby **dzieci i młodzież szkolna goszcząca na Uniwersytecie Jagiellońskim**, a także wszystkie osoby studiujące – wśród których są **studentki i studenci UJ przed ukończeniem 18. roku życia** – mogły w społeczności akademickiej czuć się bezpiecznie.

W tym celu nasza uczelnia przyjęła Standardy ochrony małoletnich.

Są one zgodne z aktualnie **obowiązującymi w Polsce przepisami o ochronie małoletnich** (w tym tzw. ustawą Kamilka). Obejmują wszystkie osoby kształcące się i pracujące na UJ, ale nie tylko. Standardów ochrony małoletnich powinni przestrzegać zarówno **studenci, doktoranci** oraz **pracownicy Uniwersytetu Jagiellońskiego**, jak i **osoby niezwiązane bezpośrednio z uczelnią, a działające na jej rzecz**: uczestnicy organizowanych przez UJ konferencji lub innych wydarzeń, badacze zaangażowani na UJ w projekty naukowe, wspierający nas wolontariusze oraz wszyscy nasi goście.

Wszystkie te osoby w treści naszych Standardów ogólnie określane są jako „**personel UJ**”.

Standardy obejmują m.in.:

- zasady bezpiecznej rekrutacji oraz dopuszczania personelu do wykonywania zadań, związanych z działalnością objętą ochroną małoletnich,
- zasady bezpiecznych relacji między personelem i małoletnimi,
- zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych,
- zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich,
- zasady bezpiecznego pobytu małoletnich w obiektach zakwaterowania,
- procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

Pełna treść Standardów, a także ich **wersja skrócona** dla dzieci i młodzieży oraz inne praktyczne informacje są dostępne na stronie Koordynatora ds. ochrony małoletnich: małoletni.uj.edu.pl.

Weryfikacja: co warto o niej wiedzieć?

Najwięcej wyzwań – i wątpliwości – w początkowym okresie wdrażania „ustawy Kamilka” w codziennej pracy naszej uczelni wiązało się dla społeczności akademickiej z ustawowym obowiązkiem tzw. weryfikacji.

Weryfikacja to **sprawdzenie personelu dopuszczanego do działalności objętej ochroną małoletnich pod kątem niekaralności w odpowiednich rejestrach**.

Dlaczego to takie ważne? Ponieważ to podstawowy środek ochrony małoletnich w Europie i na świecie. Jego wdrożenie w naszej pracy pozwala nam dołożyć wszelkich starań, aby wśród osób, którym powierzamy dzieci i młodzież – zwłaszcza ich opiekunów, nauczycieli czy pracowników instytucji zaufania publicznego – nie było nikogo skazanego za określone prawem przestępstwa.

W pracy uczelni dotyczy to zwłaszcza osób mających prowadzić zajęcia dydaktyczne z udziałem małoletnich (np. nauczycieli akademickich, doktorantów), a także studentów organizujących

np. warsztaty skierowane do dzieci i młodzieży czy też osób zaangażowanych na UJ w wydarzenia popularnonaukowe z ich udziałem.

Dlatego od 2024 r. również na Uniwersytecie Jagiellońskim **każda osoba, która w ramach swoich zadań realizowanych na rzecz uczelni ma planowany kontakt z małoletnimi**, musi być w tym celu zweryfikowana.

Procedura weryfikacji jest dwuetapowa i obejmuje:

1. **uzyskanie informacji o weryfikowanej osobie z Krajowego Rejestru Karnego**, a w uzasadnionych przypadkach także **z odpowiednich rejestrów zagranicznych** – samodzielnie przez pracownika / studenta / doktoranta / wykonawcę w projekcie / wolontariusza,
2. **sprawdzenie osoby weryfikowanej w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym** – przez upoważnionego pracownika UJ.

Procedurę weryfikacji wprowadziło Zarządzenie nr 83 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 sierpnia 2024 roku, które określa m.in. wspomniane tu już **Zasady bezpiecznej rekrutacji oraz dopuszczania personelu UJ do wykonywania zadań związanych z działalnością objętą ochroną małoletnich** (załącznik nr 1 do Standardów ochrony małoletnich na UJ).

Weryfikacja w praktyce:

Zbierzmy tu doświadczenia z pierwszego roku wdrażania tej procedury, odpowiedzi na związane z nią pytania – i dobre praktyki, które udało nam się wspólnie wypracować na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Warto pamiętać, że procedura weryfikacji w poszczególnych jednostkach UJ może być realizowana nieco inaczej – zgodnie ze specyfiką ich pracy. Poniżej omówimy więc tę procedurę, odnosząc się do wybranych przykładów.

Rekomendowana procedura weryfikacji:

1. **Kierownik jednostki organizacyjnej UJ**,
np. *Dziekan za pośrednictwem pracownika sekretariatu Wydziału:*

Powiadamia osobę, która ma być dopuszczona do działalności objętej ochroną małoletnich (np. *studentkę*), **o objęciu jej obowiązkiem weryfikacji**.

Powiadomienie może być przekazane w rozmaitych formach, np. jako *mail z informacjami organizacyjnymi wysłany przez pracownika sekretariatu z adresu w domenie @uj.edu.pl*.

Uwaga: Zgodnie z przepisami tzw. „ustawy Kamilka” weryfikacja danej osoby powinna być przeprowadzona **przed dopuszczeniem jej do działalności**. Wykrycie w toku kontroli na uczelni, że do działalności objętej ochroną małoletnich została dopuszczona osoba niezwyfikowana, może skutkować odpowiedzialnością prawną.

2. Osoba weryfikowana, np. studentka:

W pierwszym kroku powinna **samodzielnie uzyskać informację z kartoteki karnej i kartoteki nieletnich Krajowego Rejestru Karnego** – czyli tzw. „zaświadczenie z KRK”, a w określonych przez ustawę przypadkach także informację z **rejestrów zagranicznych** (zob. „Informacje z rejestrów zagranicznych” w dalszej części tej instrukcji).

Wniosek o informację z KRK można złożyć stacjonarnie w okienku sądowym (wykaz punktów: <https://www.gov.pl/web/krajowy-rejestr-karny/uzyskanie-informacji-z-krajowego-rejestru-karnego-droga-tradycyjna>) lub zdalnie przez system eKRK: <https://www.gov.pl/web/krajowy-rejestr-karny/uzyskiwanie-informacji-z-krajowego-rejestru-karnego-droga-elektroniczna3>.

Gotowy do wykorzystania [wzór wniosku o informację z KRK](#) jest dostępny na stronie Koordynatora ds. ochrony małoletnich w UJ: maloletni.uj.edu.pl.

Koszt uzyskania informacji z KRK to 30 zł w formie stacjonarnej lub 20 zł za wniosek składany *online*. Osoba weryfikowana może ubiegać się o zwrot tego kosztu z budżetu jednostki wzywającej ją do weryfikacji na podstawie [pisma okólnego nr 7 Rektora UJ z dn. 12 września 2024 r.](#)

W drugim kroku – po uzyskaniu zaświadczenia – **osoba weryfikowana przedkłada wymagane informacje na uczelni**, np. w sekretariacie dydaktycznym swojego Wydziału lub Instytutu (dot. studentów oraz osób pracujących na umowach cywilno-prawnych i wolontariuszy), sekretariacie Szkoły Doktorskiej (dot. doktorantów) lub Centrum Spraw Osobowych (dot. pracowników etatowych).

3. Pracownik jednostki, np. dziekanatu albo sekretariatu studenckiego:

Przyjmuje dokumenty od osób weryfikowanych i sprawdza ich poprawność. Według przepisów zaświadczenia w momencie ich przedłożenia **powinny być „aktualne”**. Przyjmuje się, że oznacza to co do zasady nie starsze niż 6 miesięcy.

Uwaga: Ponieważ dokumenty związane z weryfikacją zawierają wrażliwe dane osobowe, pracownik przyjmujący zaświadczenia od osób weryfikowanych powinien mieć upoważnienie do przetwarzania danych osobowych w tym zakresie.

Wzór upoważnienia do przetwarzania danych osobowych jest dostępny na stronie: https://maloletni.uj.edu.pl/documents/157022717/0/Ochrona_maloletnich_ROD_O

Dokumenty związane z weryfikacją powinny być przekazywane, przechowywane i archiwizowane zgodnie z zasadami przyjętymi na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obejmuje to również konieczność zabezpieczenia dokumentacji przetwarzanej w formie elektronicznej, np. gromadzenie jej tylko na komputerze z dostępem chronionym hasłem,

wysyłanie mailowo wyłącznie w obrębie bezpiecznej domeny @uj.edu.pl lub w ramach usług chmurowych uniwersyteckiego pakietu Office365 (np. OneDrive, SharePoint).

Następny krok różni się w zależności od formy, w której została uzyskana informacja z KRK:

- W przypadku okazania przez osobę weryfikowaną **papierowego zaświadczenia z KRK**, pracownik sporządza jego kopię i potwierdza jej zgodność z oryginałem.
- Zaświadczenia **uzyskane z systemu e-KRK w formie elektronicznej** mają natomiast postać pliku XML.

Osoba weryfikowana powinna dostarczyć **oryginalny plik XML**, np. mailowo na adres w domenie @uj.edu.pl lub dostarczyć na innym nośniku, np. na pendrive'ie.

Uwaga: Plik PDF nie stanowi dokumentu, a jedynie jego wizualizację. Ponieważ łatwo go edytować przy pomocy powszechnie dostępnych programów, to w procedurze weryfikacji co do zasady powinny być wykorzystywane wyłącznie oryginalne dokumenty w formie elektronicznej – czyli niepozwalające na edycję danych pliki XML.

Aby wygenerować wizualizację oryginalnego pliku XML w formie pliku PDF, należy skorzystać z opcji „Wizualizacja” w systemie e-KRK: <https://ekrk.ms.gov.pl/ep-web/visualize>.

Oryginalny dokument bądź jego kopię (np. potwierdzoną za zgodność z oryginałem kserokopię, skan) albo wizualizację (plik PDF) **pracownik jednostki przekazuje osobie upoważnionej przez Rektora do weryfikacji personelu UJ w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym („weryfikatorowi”)**. Lista osób upoważnionych w poszczególnych jednostkach UJ jest dostępna na stronie cso.uj.edu.pl/maloletni.

4. „Weryfikator”, np. *upoważniony przez Rektora pracownik administracyjny Wydziału:*

Dokonuje **sprawdzenia osoby weryfikowanej w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSPnTS)** zgodnie z odrębną instrukcją, która jest udostępniana osobom uprawnionym po nadaniu im upoważnień oraz dostępu do tego rejestru.

Zależnie od praktyki przyjętej w danej jednostce UJ możliwa jest sytuacja, w której kolejne kroki opisane w pkt. 3 i 4 niniejszej procedury wykonuje ta sama osoba – tzn. pracownik upoważniony do weryfikacji w Rejestrze może również zbierać np. od studentów zaświadczenia z KRK.

Upoważnienia do weryfikacji w RSPnTS osób z poszczególnych grup objętych tym obowiązkiem na naszej uczelni mają:

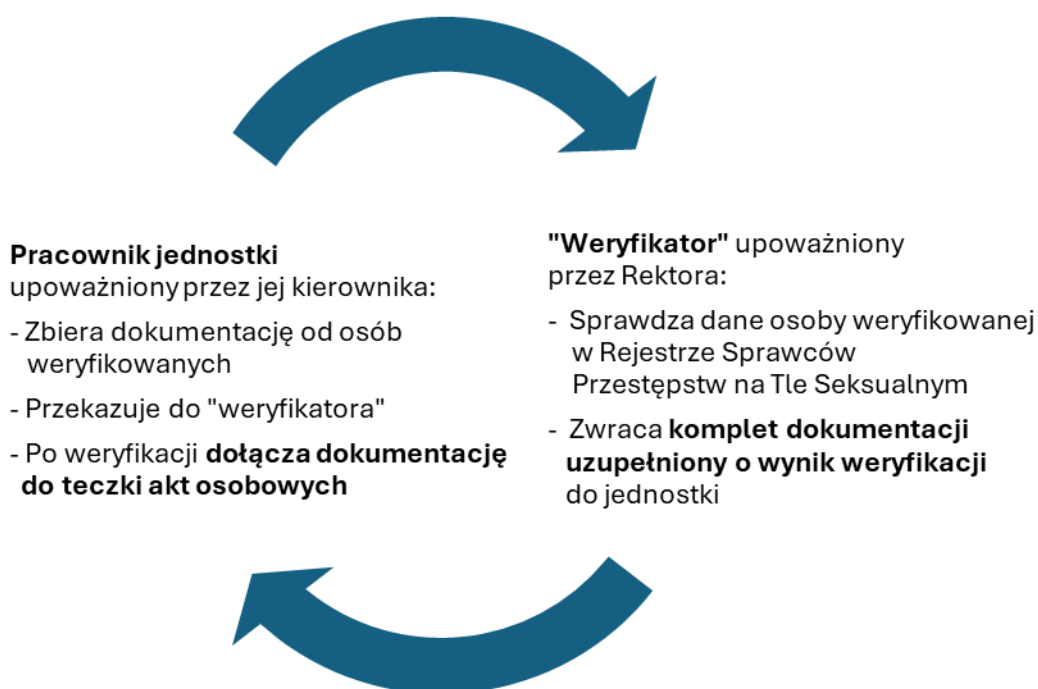
- **pracownicy Centrum Spraw Osobowych** – w odniesieniu do pracowników etatowych jednostek UJ, w tym administracji ogólnouczelnianej,

- **pracownicy administracyjni na wydziałach, w jednostkach poza -i między-wydziałowych oraz w szkołach doktorskich** – w odniesieniu do studentów, doktorantów, pracowników zatrudnionych na umowach cywilnoprawnych oraz wolontariuszy,
- **pracownicy Centrum Wsparcia Nauki** – w odniesieniu do osób zatrudnianych w ramach umów procedowanych przez Centrum Wsparcia Nauki – Biuro ds. obsługi programu strategicznego Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim.

Uwaga: „weryfikatorzy” mają dostęp do wyników weryfikacji wszystkich osób sprawdzanych przez Uniwersytet Jagielloński w RSPnTS. Zgodnie z treścią upoważnienia nadawanego przez Rektora UJ, a akceptowaną przez weryfikatora własnoręcznym podpisem – są to dane poufne, za których ujawnienie grozi odpowiedzialność prawna. Również nieuzasadniona weryfikacja osoby w RSPnTS stanowi naruszenie przepisów. Nie wolno więc w systemie „testowo” sprawdzać osób, które nie zostały wezwane do weryfikacji.

Po sprawdzeniu osoby **„weryfikator” odsyła w przyjętej w danej jednostce formie komplet dokumentacji** – uzupełniony o wydruk wyniku weryfikacji w Rejestrze Sprawców lub plik zawierający ten wynik. W ostatnim kroku opisywanej tu procedury pracownik jednostki dołącza całą dokumentację do **teczki akt osobowych pracownika/ studenta**, jeśli osoba weryfikowana ma taką teczkę na uczelni – albo do **akt stanowiących dokumentację w sprawie danego przedsięwzięcia** (np. *Dnia Otwartego na Wydziale*), jeśli osoba weryfikowana teczki nie ma.

Rekomendowaną procedurę w skrócie przedstawia poniższy schemat:

Osoba, która według informacji z KRSK nie została skazana za przestępstwa przeciwko małoletnim i której dane nie widnieją w RSPnTS może być dopuszczona do działalności objętej ochroną małoletnich. Odrębne poinformowanie jej o wyniku procedury nie jest konieczne, tak samo jak udostępnienie kopii wyniku sprawdzenia w Rejestrze Sprawców – choć nie ma przeciwwskazań, aby to zrobić.

W przypadku negatywnego wyniku weryfikacji konieczne jest poinformowanie kierownika jednostki, że dana osoba nie może być dopuszczona do działalności objętej ochroną małoletnich. W takim przypadku rekomendujemy także kontakt z Koordynatorem ds. ochrony małoletnich w UJ.

Weryfikacja a informacje z rejestrów państw zagranicznych:

Obywatele państw innych niż Polska, a także obywatele polscy, którzy w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwali poza granicami Polski, dodatkowo są objęci ustawowym obowiązkiem przedstawienia informacji z odpowiednich **rejestrów zagranicznych** – prowadzonych w państwach swojego obywatelstwa lub zamieszkania.

Zgodnie z interpretacją Zespołu Radców Prawnych UJ (bez UJ CM) użyte w ustawie określenie „zamieszkiwanie” zakłada zamieszkiwanie lub wyjazd za granicę z intencją stałego pobytu tam, a więc nie dotyczy np. *studentów przebywających za granicą na wymianie Erasmus, doktorantów uczestniczących w konferencjach lub wyjazdach badawczych, pracowników realizujących za granicą staże typu post-doc itp.*

Informacja o rejestrach wybranych państw wraz z praktycznymi wskazówkami jest dostępna na stronach rządowych w pliku: <https://www.gov.pl/attachment/0386ac99-9575-4e5d-b1ec-7325be297ac1>. Zaświadczenie z większości państw europejskich można uzyskać także z międzynarodowego systemu ECRIS za pośrednictwem polskiego KRK: <https://www.gov.pl/web/krajowy-rejestr-karny/uzyskiwanie-informacji-za-posrednictwem-systemu-informatycznego-ecris>.

Konieczne może być uzyskanie na własny koszt przez osobę weryfikowaną tłumaczenia przysięgłego zaświadczeń wydanych w językach innych niż angielski na potrzeby weryfikacji osoby przez uczelnię.

W przypadku państw, które nie prowadzą rejestrów wymaganych przez przepisy, osoba weryfikowana powinna złożyć oświadczenie, którego wzór – w języku polskim lub angielskim – można znaleźć na stronach Centrum Spraw Osobowych: <https://cso.uj.edu.pl/maloletni> (dot. pracowników) lub Działu Rekrutacji na Studia: <https://rekrutacja.uj.edu.pl/ochrona> (dot. kandydatów na studia, studentów i doktorantów). Oświadczenie to nie może zastąpić informacji z właściwego rejestru zagranicznego, jeśli w danym państwie jest on prowadzony.

Wsparcie i sytuacje alarmowe:

Aby zapewnić społeczności akademickiej Uniwersytetu Jagiellońskiego **wsparcie w realizacji obowiązków** wynikających z przepisów prawa – i we **wdrażaniu w naszej codziennej pracy Standardów ochrony małoletnich** – JM Rektor powołał Koordynatora ds. ochrony małoletnich.

Zgodnie ze Standardami ochrony małoletnich na UJ to Koordynator jest też osobą, której należy zgłaszać sytuacje alarmowe, na które w naszej społeczności nie ma przyzwolenia:

Jeśli jesteś **świadkiem krzywdzenia małoletniego na Uniwersytecie Jagiellońskim** – bezzwłocznie zadzwoń pod numer alarmowy 112. Następnie sytuację zgłoś Koordynatorowi ds. ochrony małoletnich w notatce służbowej. Koordynator poinformuje o incydencie Rektora UJ.

Jeśli **podejrzewasz, że osoba małoletnia na naszej uczelni może być** krzywdzona – również zgłoś to podejrzenie Koordynatorowi, który, korzystając ze swoich uprawnień określonych w Standardach ochrony małoletnich, powoła specjalny zespół w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy.

Zachęcamy także wszystkie osoby ze społeczności akademickiej UJ do kontaktu w celach informacyjno-konsultacyjnych związanych ze Standardami. Ze względu na duże zainteresowanie w pierwszej kolejności odpowiadamy na pytania ze strony administracji uczelni, jej władz oraz osób upoważnionych do weryfikacji personelu UJ. W sprawach indywidualnych prosimy o skorzystanie z adresu e-mail: maloletni@uj.edu.pl

Kontakt:

Koordynator ds. ochrony małoletnich w UJ:

mgr Bogusław Wajzer

+48 12 663 26 37 / 789 755 157

Zastępca Koordynatora ds. ochrony małoletnich w UJ:

mgr Michał Powszedniak

+48 12 663 39 44 / 539 670 226

maloletni.uj.edu.pl / maloletni@uj.edu.pl